

nordisk ministermøde med deltagelse af ministre fra Balkan-landene. Formålet med mødet var at inspirere landene i Balkan til at oprette et samarbejde på udlændingeområdet i stil med det nordiske.

Fra dansk side lægges der vægt på det samarbejde på udlændingeområdet, der foregår i arbejdsgrupperne under Nordisk Ministerråd. Det er af afgørende betydning, at de enkelte lande er bekendt med udviklingen i de øvrige nordiske lande, ligesom det er væsentligt, at landene kan lære af hinandens gode og dårlige erfaringer på udlændingeområdet.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Lad mig slutteligt konkludere, at det nordiske samarbejde lever og har det godt. Dette skyldes ikke mindst, at man inden for samarbejdet har forstået at fokusere på forhold, der har betydning for de nordiske borgere. Det skyldes også, at det nordiske samarbejde bygger på værdifællesskabet mellem fem lande og tre selvstyrende områder i Norden. Nordisk samarbejde udføres på mange niveauer og i mange former. Samarbejdet har en folkelig forankring, som giver det en unik legitimitet. Nordisk samarbejde er en selvfølgelig del af næsten alle dele af samfundslivet.

Som vist i denne redegørelse giver den nordiske nytte sig udtryk i mange sagsområder, men lad mig afslutningsvis fremhæve tre områder, som regeringen fortsat vil prioritere i det nordiske samarbejde. Det gælder arbejdet med Nordboernes rettigheder, en fortsat effektivisering af det nordiske samarbejde samt tættere samarbejde med Vest-Norden i det nordiske samarbejde.

Hvad angår Nordboernes rettigheder og fjernelsen af grænsehindre synes dette arbejde at have taget et stort skridt fremad under det svenske formandskab og takket været en meget energisk indsats af Poul Schlüter. De hidtidige resultater viser, at der i Norden stadig er et stort udviklingspotentiale for samarbejdet over grænserne, der vil være til gavn for alle. Den danske regering er meget dedikeret til dette arbejde og vil gøre sit til at sikre, at denne proces ikke stopper, men fortsætter. Vi ser derfor frem til afrapporteringen på Nordisk Råds session 55. session, hvor praktiske løsninger vil stå i centrum.

Bestræbelser på at skabe en tættere integration af Vest-Norden i det nordiske samarbejde tog ligeledes fart i 2003, og det er forventningen, at

der vil ske endnu mere på dette område under det kommende islandske formandskab. Danmark ønsker at styrke den politiske synlighed af samarbejdet med Vest-Norden og dets naboer. Regeringen ser derfor frem til redegørelsen om temaer for et styrket samarbejde med Vest-Norden, der vil blive fremlagt på dette års session.

Endelig må det erkendes, at de ydre betingelser for det nordiske samarbejde er under forandring. Det nordiske samarbejdes dagsorden præges således af den udvikling, som i alle henseender er tættest på: Den økonomiske internationalisering og den europæiske politiske udvikling. Lad mig i den forbindelse understrege, at der ikke består nogen modsætning mellem at være medlem af EU og deltage i det nordiske samarbejde. De to organisationer supplerer hinanden på ganske glimrende vis. Udvidelse af EU fra 15 til 25 lande vil ganske givet ændre vilkårene for samarbejdet i Nordisk Ministerråd. EU bliver i stigende grad referenceramme for det nordiske samarbejde, uanset nordiske landes EU-medlemskab eller ej. Inden for det nordiske samarbejdes rammer kan der gøres vigtige indsatser for, at de nordiske lande på forskellige faglige områder skal kunne stå stærkere i EU-samarbejdet. I erkendelse af denne udvikling vedtog samarbejdsministrene i december 2002, at Nordisk Ministerråd skal anvendes væsentligt mere aktivt som aktør i samarbejdet med andre regionale internationale samarbejdsorganisationer som Østersørådet, Barentsrådet, Arktisk Råd samt EU. Den øgede vægt på nordisk samarbejde i en europæisk ramme betegner en konsekvent udvikling i fortsættelse af de senere års strategilægning og viser, hvordan de to organisationer fungerer godt sammen.

På denne baggrund er det afgørende, at det officielle nordiske samarbejde demonstrerer vilje til omstilling og effektivitet. »Ny Nordisk Dagsorden« er strategisk referenceramme for det nordiske samarbejde under disse nye ydre betingelser. De seneste års økonomiske og administrative styringsformer i Nordisk Ministerråd har alle haft det overordnede mål at gøre Ministerrådet til en attraktiv partner for de nordiske regeringer i den fremtidige varetagelse af nordiske interesser i det internationale samfund.

Der er i dag høje ambitioner i det nordiske samarbejde om at nå meget konkrete resultater. Det er arbejdskrævende og sommetider også politisk besværlige arbejdsopgaver. Opgaver, som indebærer, at der skal prioriteres. Det indebærer også, at når vi vil noget nyt, så må vi se kritisk